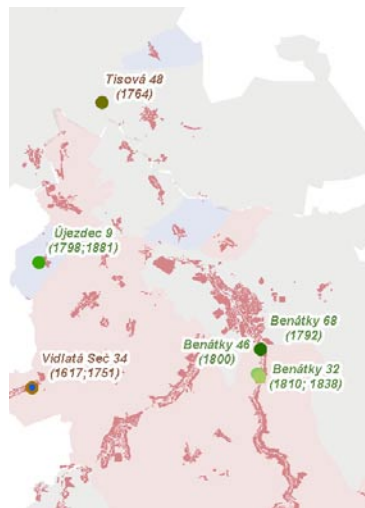
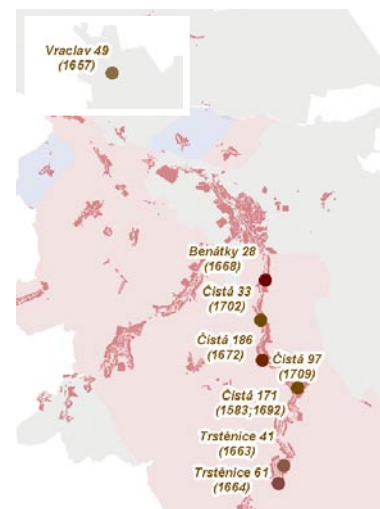
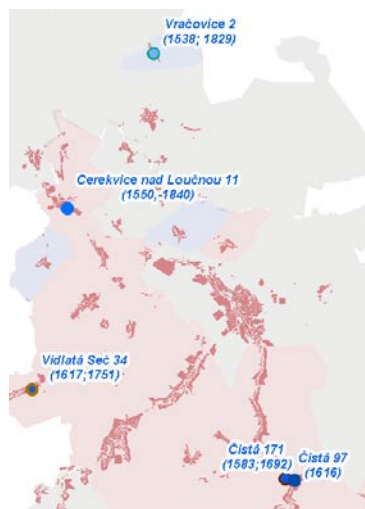
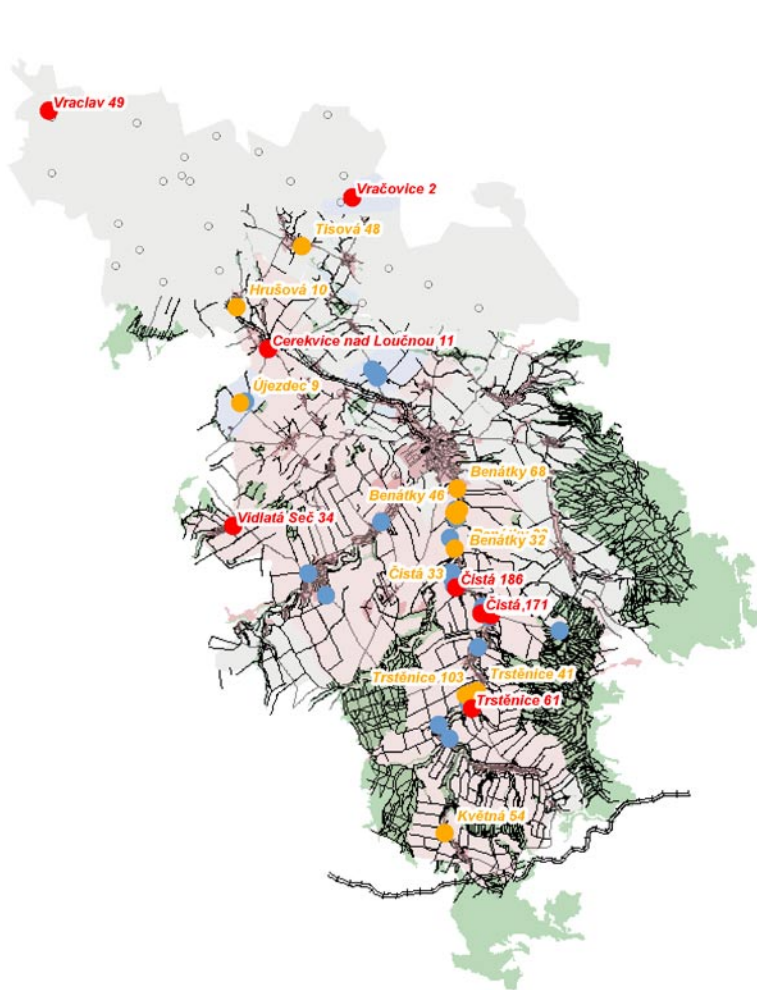

J. Škabrada, Z. Syrová, J. Syrový: Nové poznatky o nejstarších vesnických domech na Vysočině

grantový projekt SOVAMM / MK ČK 1999 - 2002: Litomyšlsko - Vysokomýtsko - soupis stávajících archit. a urbanist. hodnot, dokumentace a pramenů, presentace formou GIS * 1 - řešené území s vyznačením SHP a podrobných průzkumů * 2 - 5 - výsledky dendrochronologických rozborů

Vračovice čp. 2 (UO) - dům usedlosti s dymnou jizbou dendrochronologicky datovanou 1538 * 6 - pohled od jihu ze silnice * 7 - sonda mezi okny (ozub pro osazení zárubně horního větracího okna) * 8 - interier jizby - pohled od vstupu * 9 / 10 - dvorní průčelí

6 / 7 / 8
9 / 10

Vračovice čp. 2 (UO) - dům usedlosti s dymnou jizbou dendrochronologicky datovanou 1538 * **11 - 13** - Anderlův grunt na fotografiích Vratislava Votrubce z roku 1892 (sbírka fotografií městského muzea ve Vysokém Mýtě)

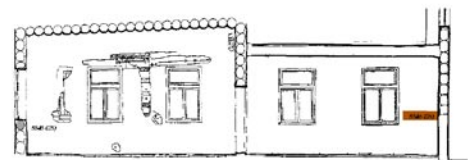
SHP - přízemí

Vračovice čp. 2 (UO) - dům usedlosti s dynnou jizbou dendrochronologicky datovanou 1538 * 14 - stavebně historický vývoj - půdorys přízemí

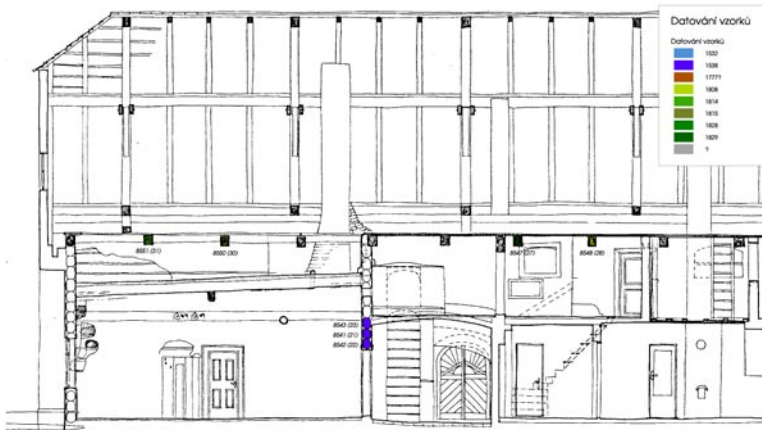

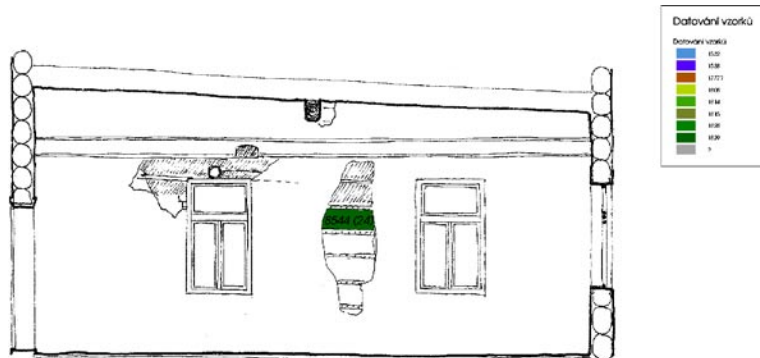
Dendrochronologie - řez AA

Dendrochronologie - řez BB

Dendrochronologie - řez DD

Dendrochronologie - řez CC

Vračovice čp. 2 (UO) - dendrochronologický rozbor * 15 / 16 / 17 / 18 - řezy obytnou místností s vyznačením odebraných vzorků a jejich datování

15 / 16
17 / 18

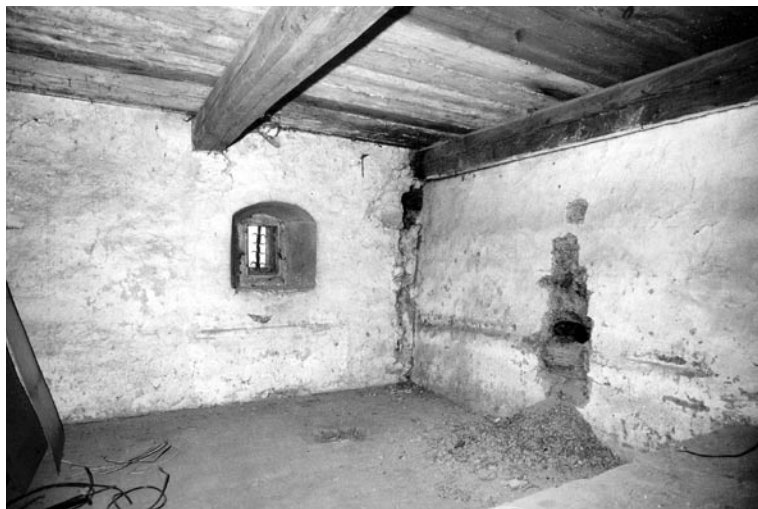
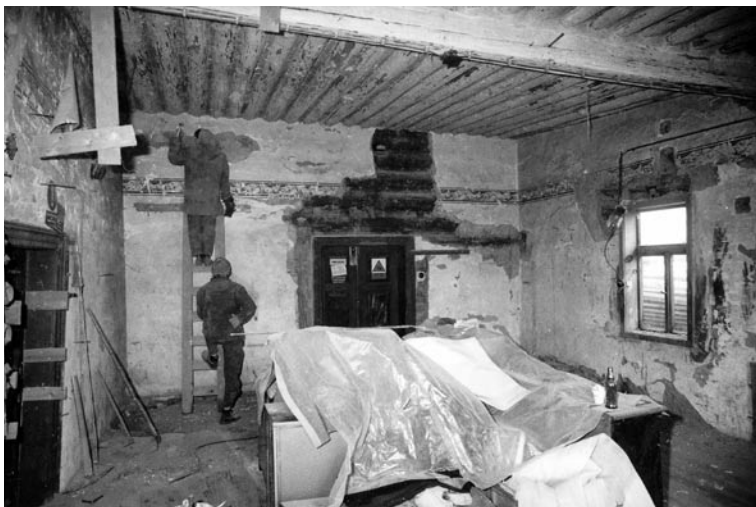

Vračovice čp. 2 (UO) - jizba * 19 - pohled od vstupu * 20 - odkryv mezi okny čelní stěny s ozubem pro osazení zárubně horního větracího okna * 21 - zbytek polenice nad levým oknem do dvora * 22 - sonda ve střední části dvorní stěny * 23 - část zárubně staršího (levého) okna v čelní stěně

19 / 20
21 / 22 / 23

Vračovice čp. 2 (UO) - jizba * 24 - pohled od čela ke vstupu * 25 - odkryv nad vstupními dveřmi * 26 - povaly stropu nad koutem bývalého topeniště s odřezanými zbytky trámkových stojek * 27- horní síň - po pravé straně odkryv větracího otvoru v horní části stěny jizby

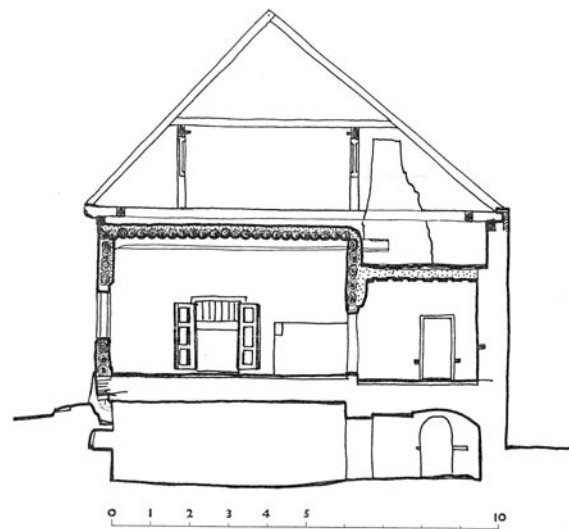
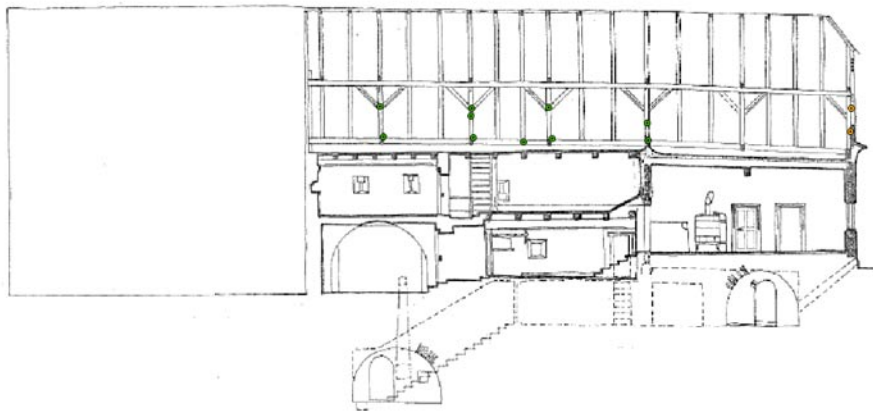

Cerekvice nad Loučnou čp. 11 (SY) - dům usedlosti s dymnou jizbou a komorami dendrochronologicky datovanými 1550 * 28 - pohled na rubovou stranu komorové části domu * 29 - pohled z návsi * 30 / 31 / 32 - dvorní průčelí (vlevo komorová část domu)

28 / 29
30 / 31 / 32

- 1 - síň (*strop 1806*)
- 2 - obytná místnost (*1550*)
- 3 - světnička
- 4 - kuchyně
- 5 - třetí (komorový) díl půdorysu
- 6 - chlív
- 7 - horní síň (*strop 1800 ?*)
- 8 - horní komora (*1550*)
- 9 - komora vydělená z prostoru horní síně
(* *krov 1840* * *výplň štítu 1877*)

Cerekvice nad Loučnou čp. 11 (SY) - dům usedlosti s dymnou jizbou a komorami dendrochronologicky datovými 1550 - zaměření * 33 - podélný řez * 34 - příčný řez obytnou místností * 35 - 36 - půdorys patra a přízemí

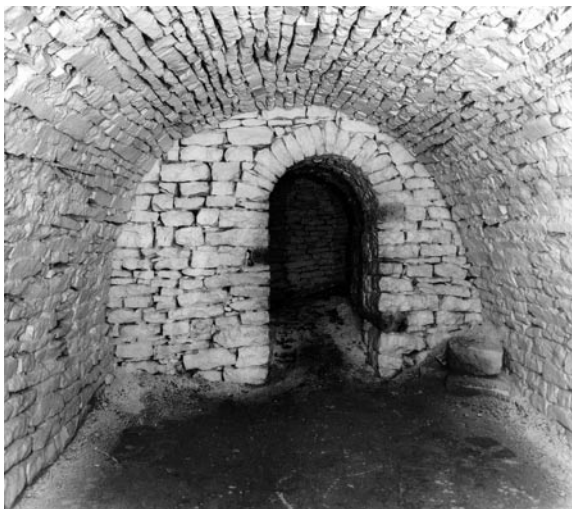
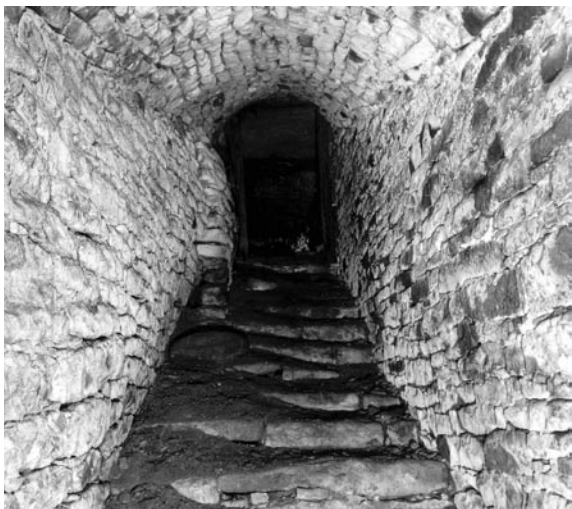

Cerekvice nad Loučnou čp. 11 (SY) - jizba * 37 - vstup ze síně * 38 - pohled k čelní stěně * 39 - pohled ze dvora * 40 - pohled k peci * 41 - odkryv v čelní stěně se stopami po horním větracím okně * 42 - blok jizby krytý omazávkou s vyčnívajícím průvlakem - pohled z půdy

37 / 38 / 39
40 / 41 / 42

Cerekvice nad Loučnou čp. 11 (SY) - komorová část domu a sklep * 43 - interier horní komory * 44 - okénko v rubové stěně horní komory * 45 / 48 - dveře horní komory * 46 - sestupná šíje se schodištěm do sklepa pod komorami * 47 - sklep pod obytnou místností

43 / 44 / 45
46 / 47 / 48

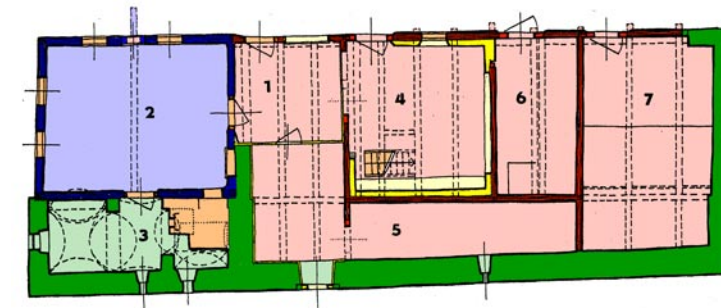
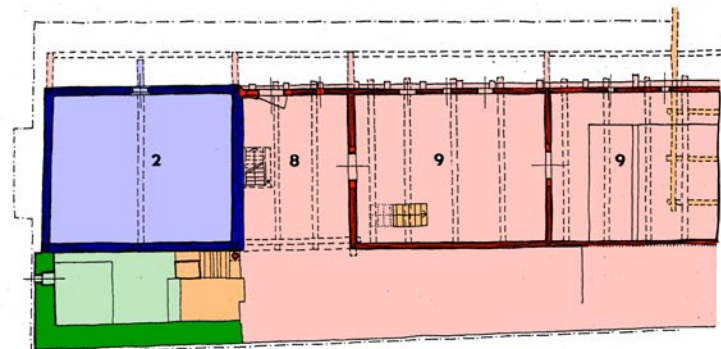
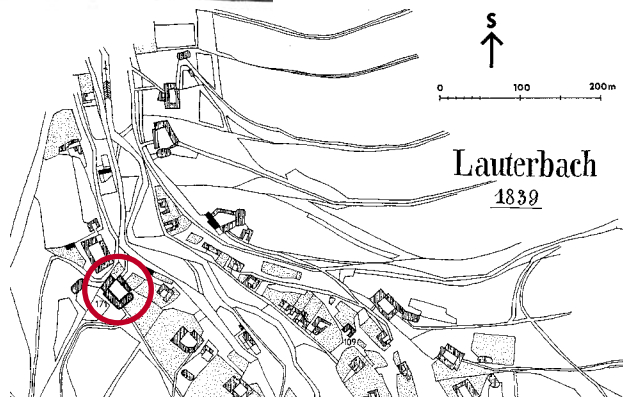
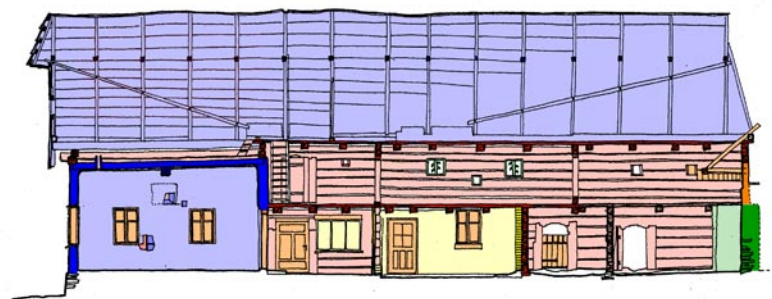

Čistá u Litomyšle čp. 171 (SY) - dům usedlosti s dymnou jizbou a krovem dendrochronologicky datovanými 1583 * **49** - pohled na rubovou stranu domu * **50** - zadní patrová komorová část domu - pohled ze dvora * **51** - pohled na přední část domu s obytnou místností (*stav 1988 - 1995*)

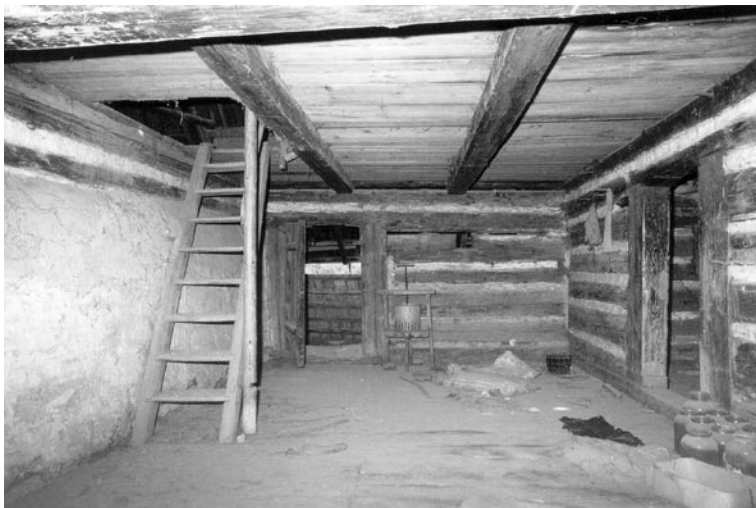

	1583	1 - síň
	1612 - 1692	2 - obytná místnost
	18. / 19. století	3 - kuchyně
	19. století	4 - komora
	20. století	5 - chodba ke sklepu
		6 / 7 - chlévy ?
		8 - horní síň
		9 - komory

Čistá u Litomyšle čp. 171 (SY) - stavebně historický vývoj * 52 - příčný řez obytnou místností * 53 - příčný řez zadní komorou částí domu * 54 - podélný řez * 55 - půdorys patra * 56 - půdorys přízemí * 57 - vyznačení usedlosti na mapě stabilního katastru z roku 1839

0 1 5 10 m

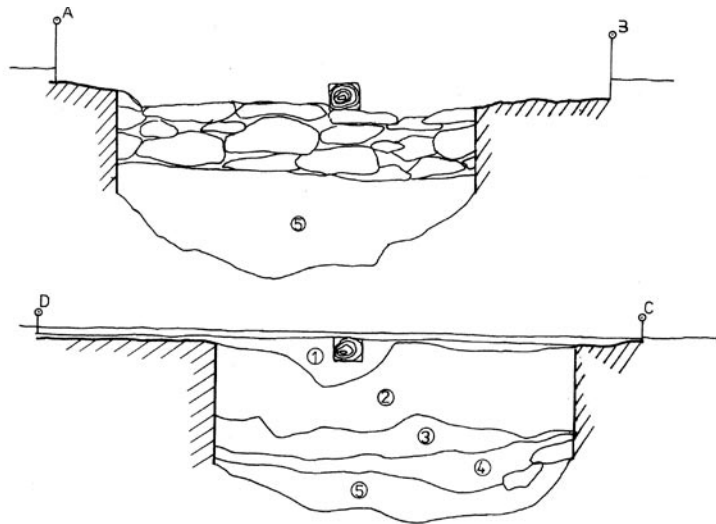
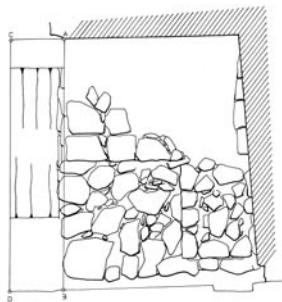
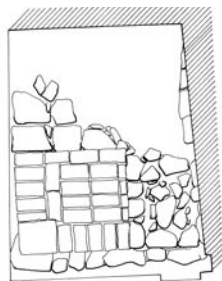
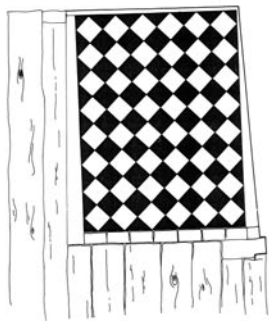

Čistá u Litomyšle čp. 171 (SY) - jiizba * 58 - sonda v čelní stěně mezi okny * 59 - 60 - horní větrací okno v boční stěně do dvora * 61 - detail horního větracího okna po pravé straně s odřezanou polenicí * 52 - blok obytné místnosti s hliněnou omazávkou vystupující do prostoru horní síně

58 / 59 / 60
61 / 62

Čistá u Litomyšle čp. 171 (SY) - * 63 - 69 - předstihový archeologický výzkum v místě topeniště (PhDr. F. Gabriel, Mgr. K. Podroužek, L. Kursová, 1996) * 67 / 68 - nález kachlů v prostoru půdy (PhDr. T. Edel, 1989)

63-65 / 66 / 67-8
69

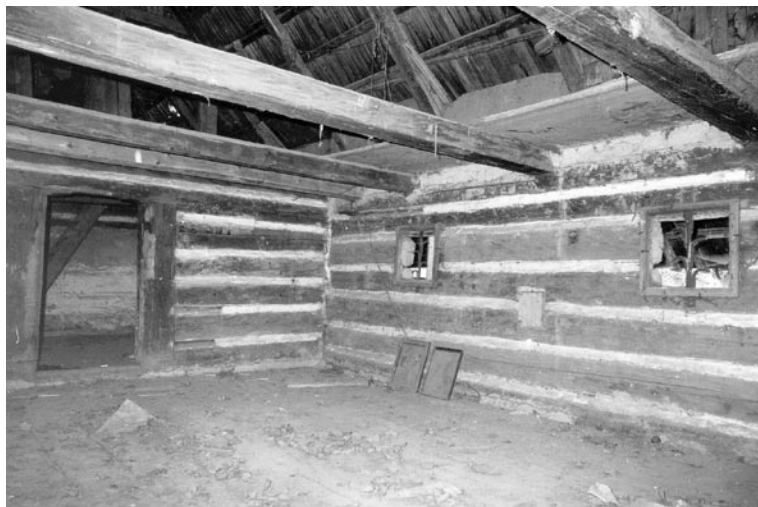

Čistá u Litomyšle čp. 171 (SY) - krov a sklep * 70 - krov * 71 - detail polovalby štítu * 72 - pohled do krovu nad jizbou směrem ke štítu * 73 - dřevěný větrací průduch ve stropě jizby * 74 - interier sklepa * 75 - napojení sestupné šije do sklepa * 76 - stopy staršího sestupu

70 / 71 / 72 / 73
74 / 75 / 76

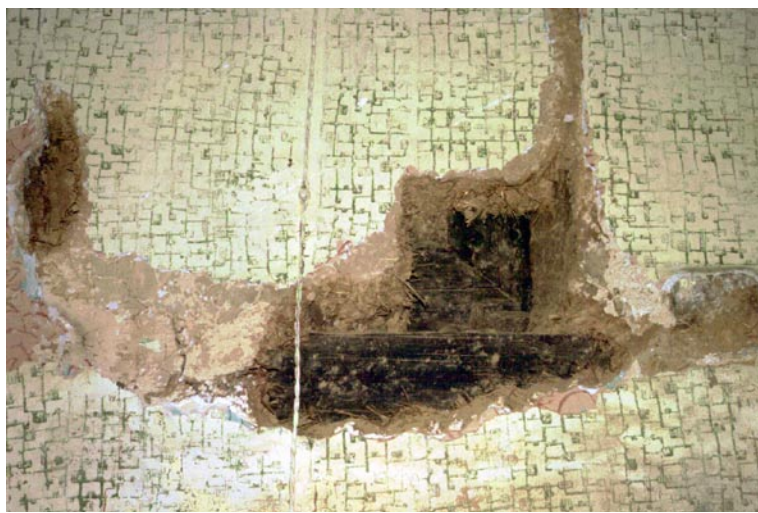

Čistá u Litomyšle čp. 171 (SY) - střední a zadní část domu dendrochronologicky datovaná 1612-1692 *
 77 - zbytek sedlového portálu chodby ke sklepu * 78 - chodba ke sklepu * 79 - 80 - hospodářské prostory
 v přízemí * 81 - přední komora v patře * 82 - točnicové dveře v portálu na pavlač

77 / 78 / 81
 79 / 80 / 82

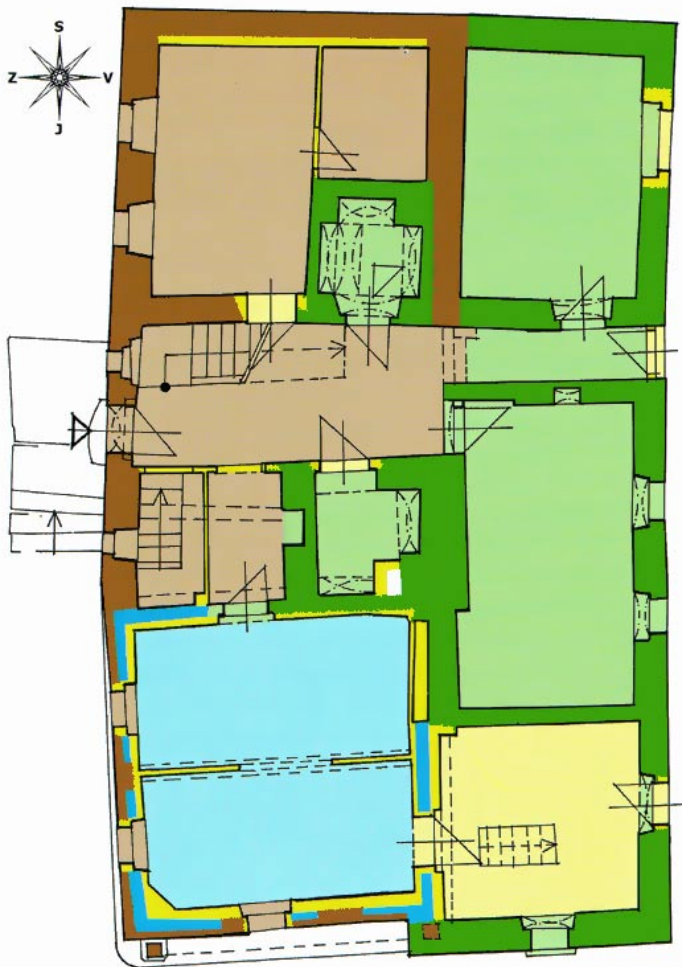

Čistá u Litomyšle čp. 171 (SY) - hliněné konstrukce * 83 / 85 / 86 - vnější omazávka časově souřadná s konstrukcí jizby * 84 - detail hliněné špalety druhotné vnitřní omazávky a dodatečného uzavření horního větracího okna * 87 - kamenné zdivo sklepa na hliněnou maltu

83 / 84
85 / 86 / 87

PŮDORYS PŘÍZEMÍ DOMU v barevném vyhodnocení stavebně historického průzkumu.

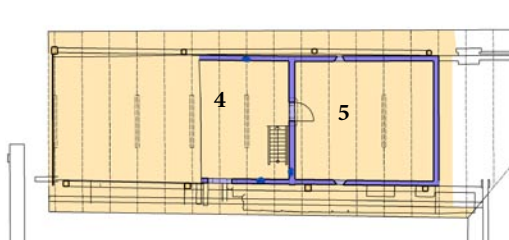
- Modře jsou vybarveny stěny a prostor obytné místnosti zřejmě ze 16. století.
- Hnědě jsou vybarveny stěny a prostor barokní přestavby z 18. století.
- Zeleně jsou zásahy z 1. poloviny 19. století.
- Žlutě jsou novodobé úpravy z 20. století.

Havlíčkův Brod čp. 2015 (HB) - Štáflova chalupa - dle archivních pramenů stavba na zeleném drnu z pol. 16. stol.

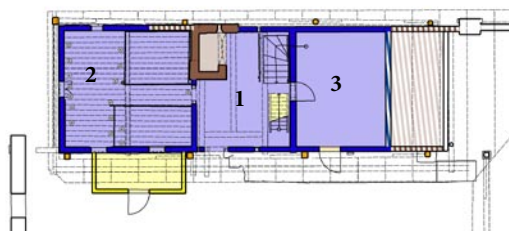
- obytná místnost pozdně středověkého typu s horním větracím oknem vybavená zřejmě od počátku kamny *

88 - stavebně historický vývoj * **89-91** - exteriér a interiéru obytné místnosti

1 - dolní sň * 2 - obytná
místnost * 3 - komora *
4 - horní sň * 5 - horní
komora

Čistá u Litomyšle čp. 97 (SY) - výměnek usedlosti dendrochronologicky datovaný 1616 * 93 - půdorys
přízemí a patra * 94 - 95 - detail zárubně oken světnice ve dvorní a štítové stěně * 96 - celkový pohled
ze zahrady * 97 - 98 / 100 - dvorní, štítové a zadní podélné průčelí * 99 - vstup z horní síně na pavlač

93 / 94 / 95 / 96
97 / 98 / 99 - 100

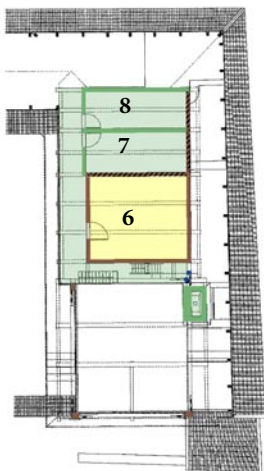

Čistá u Litomyšle čp. 97 (SY) - * 101 - síň od vstupu * 102-103 - detaily portálů dolní a horní komory * 104 - pohled z horní síně ke vstupu na pavlač * 104 - točnicové dveře z dolní komory do síně * 105 - dymníková kuchyně v síni * 106 - dlab po konstrukci dřevohlíněného dymníku * 108 - světnice

101/102/103/104
105/106/107/108

1 - síň * 2 - bývalá obytná místnost (1751) * 3 - černá kuchyně * 4 - světnička * 5 - stáj * 6 - 8 - horní komory

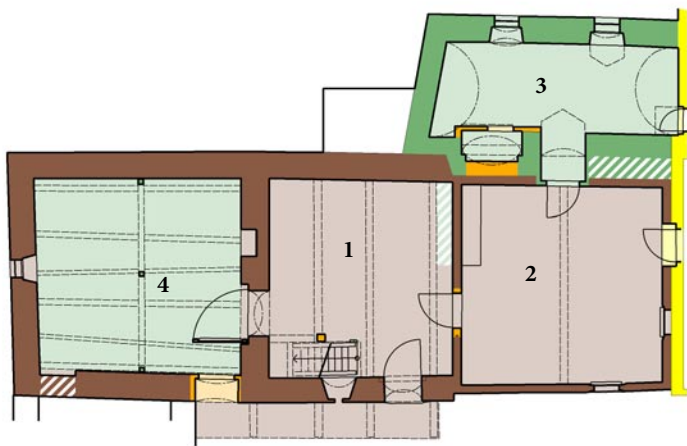
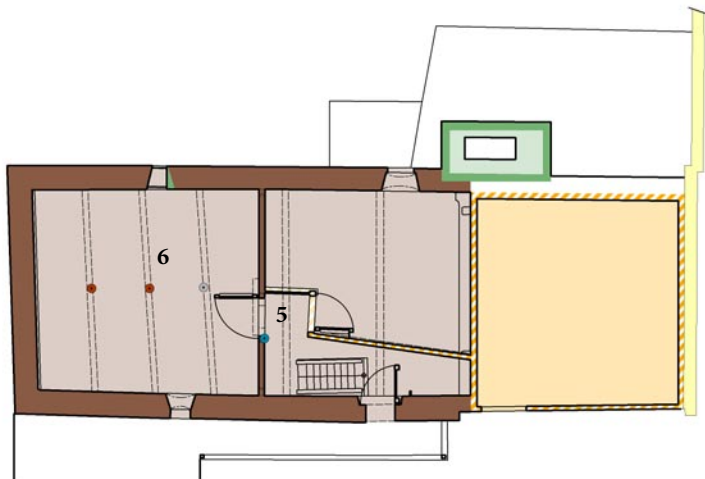

Vidlatá Seč čp. 34 (SY) - dům usedlosti * 109 - půdorys přízemí a patra * 110 - mezera mezi komorou a horní částí světnice * 110 - štenýř podstávky (1617) * 111 - topeništní kout světnice * 112 - strop světnice (1751) * 113 - štenýř podstávky na nároží světnice * 114 - komory z pavlače * 115 - dvorní průčelí

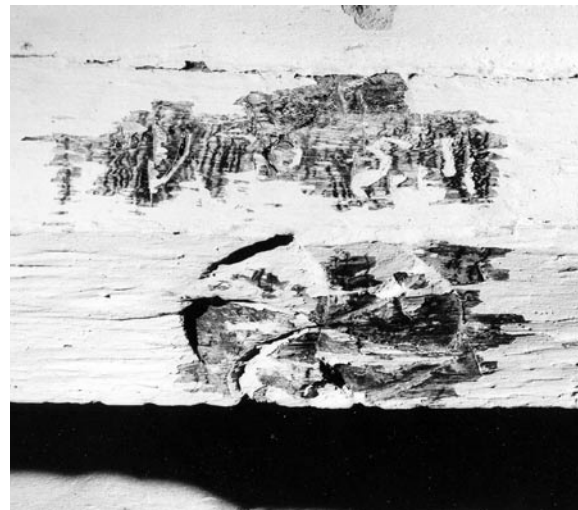

109/110/111/112
/114/115/116-7

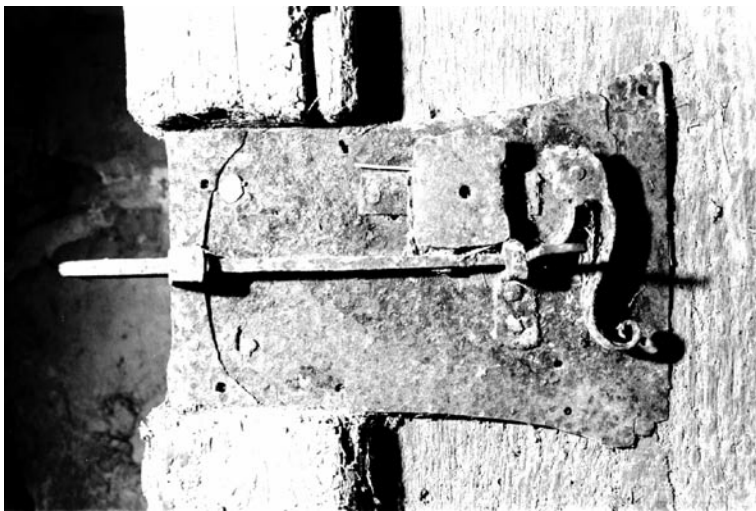
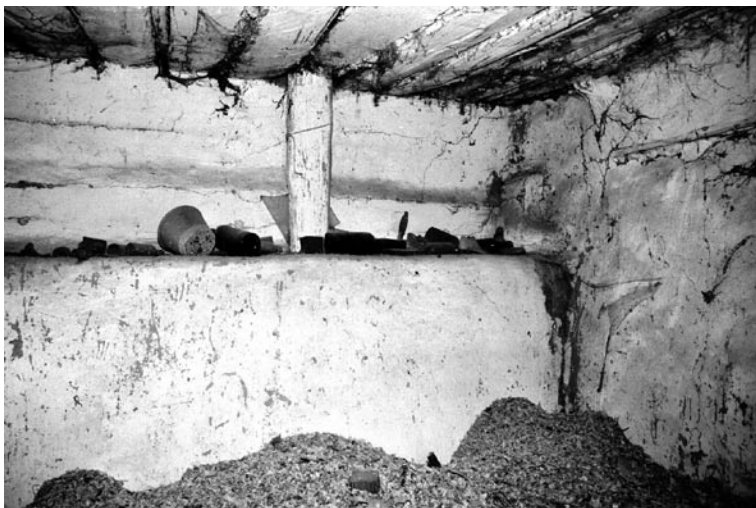
1 - síň * 2 - světnice * 3 - černá kuchyně * 4 - komora * 5 - horní síň * 6 - horní komora

Vraclav čp. 49 (UO) - dům usedlosti se světnicí a komorami dendrochronologicky datovanými 1657
 * 118 - 119 - stavebně historický vývoj: půdorys přízemí a patra * 120 - pohled ze dvora * 121 - detail
 datování a růžice ve středu stropního trámu světnice

118 / 120
 119 / 121

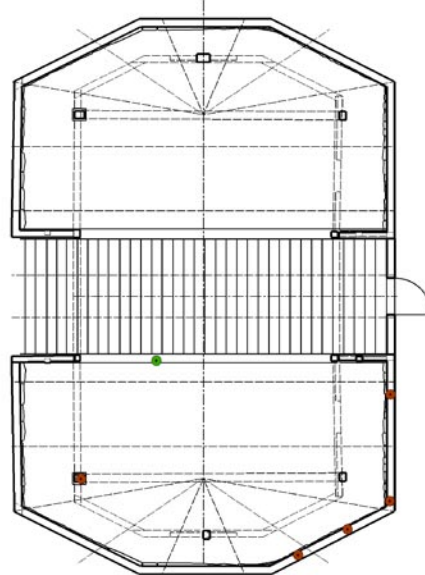
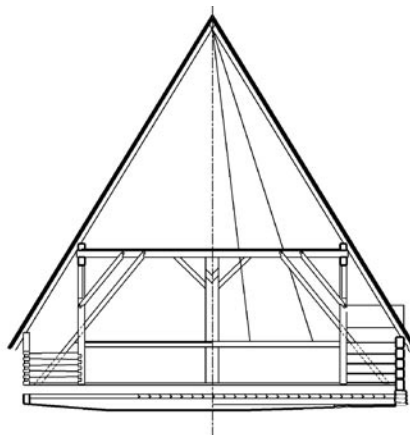

Vraclav čp. 49 (UO) - * 122 - blok světlice s nadroubením v horní síni * 123 - točnicové dveře z horní komory do síně * 121 - průhled dveřmi v zalomené příčce horní síně ke světlici * 125 - 126 - točnicové dveře dolní komory se zámek gotického typu * 127 - vstup ze síně do dolní komory

122 / 123 / 124
125 / 126 / 127

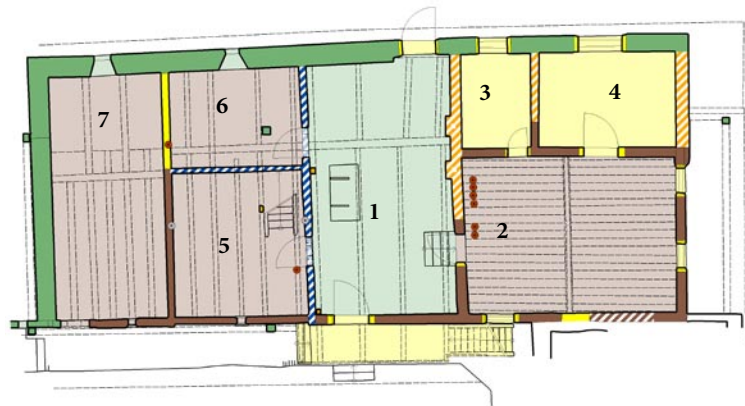

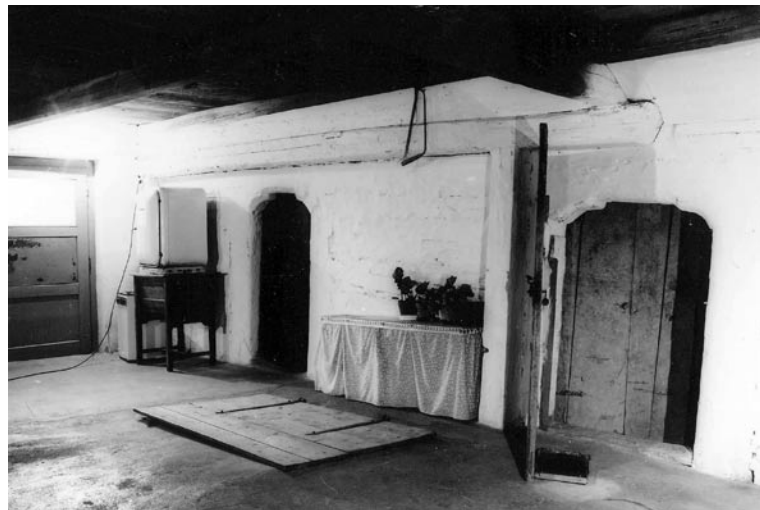
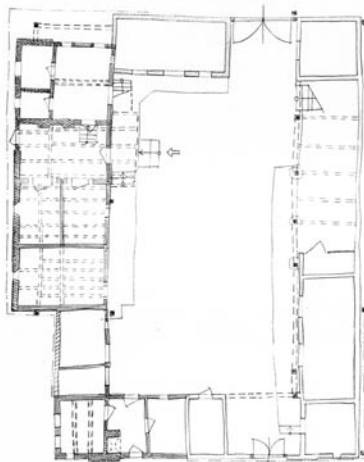
Trstěnice čp. 41 (SY) - polygonální stodola dendrochronologicky datovaná 1663 (mlat 1809) * 128 - 131 - interier * 132 - půdorys a příčný řez * 133 - detail konstrukce mlatu * 134 - celkový pohled z humna * 135 - východní pohled (stav 1988) * 136 - připojená kolna

128-131/132/133
134 / /135-136

1 - síň * 2 - obytná místnost (1664) * 3 - spízní komora * 4 - světnička * 5 / 6 - komory * 7 - chlév

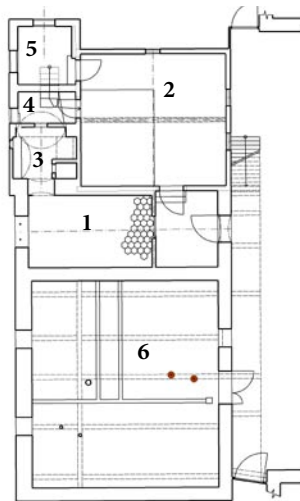
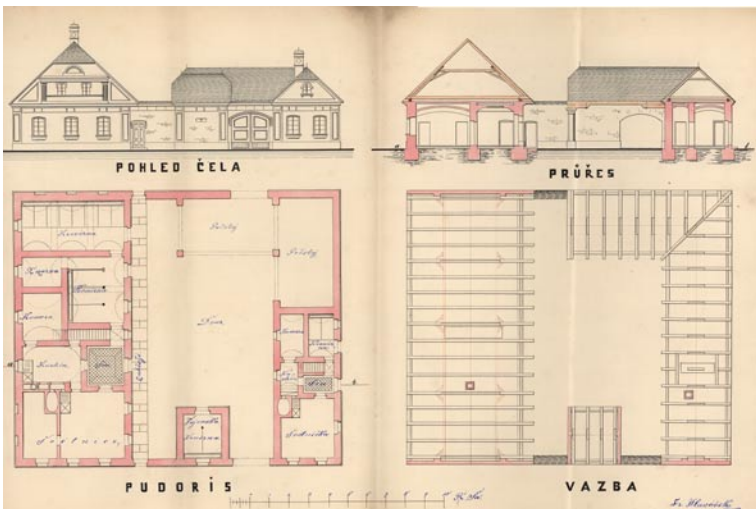
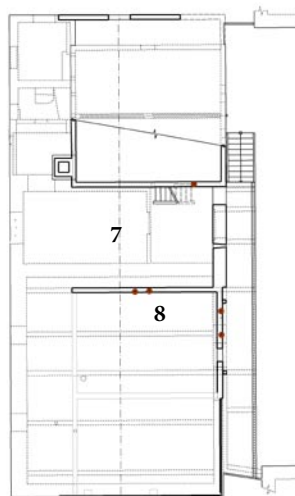

Trstěnice čp. 61 (SY) - dům usedlosti (stavba na poutce se světnicí dendrochronologicky datovanou 1664 a hypoteticky starší částí komor) * 137 - pohled ze dvora * 138 - půdorys přízemí * 139 - interier světnice * 140 - situace * 141 - výrazně profilované sedlové portály dvojice dolních komor - pohled ze síně

137 / 138
139 / 140 / 141

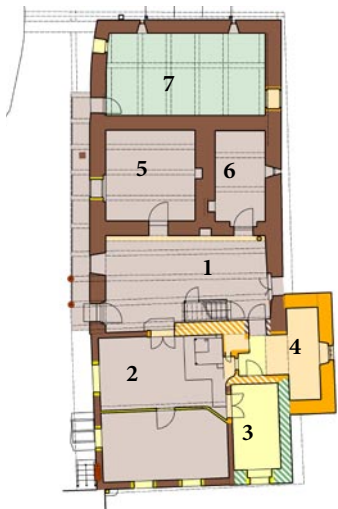
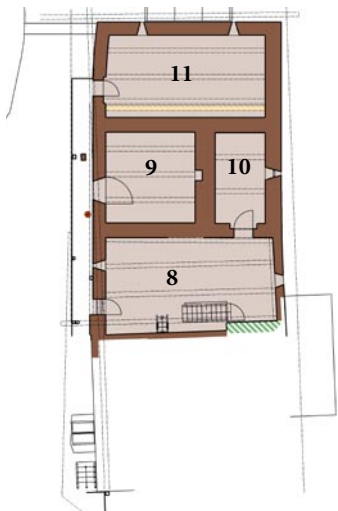
- 1 - dolní síň
- * 2 - světnice (1668) *
- 3 - černá kuchyně * 4 - sestup do sklepa
- * 5 - světnička
- * 6 - chlév *
- 7 - horní síň
- * 8 - zbytek horní komory

Benátky čp. 28 (SY) - dům usedlosti se světnicí a částí komor dendrochronologicky datovanými 1668 *
 142 - pohled ze dvora * 143-144 - půdorysy * 145 - horní síň ke vstupu z pavlače * 146 - plán na přestavbu
 usedlosti z roku 1862 (Fr. Hlaváček) * 147 - stropní trám světnice * 148 * komora a síň z pavlače

142 / 143-4 / 145
 146 // 147-8

1 - dolní síň * 2 - světnice * 3 - světnička * 4 - kuchyně * 5 - 6 - dolní komory * 7 - chlév * 8 - horní síň * 9 - 11 - horní komory

Čistá u Litomyšle čp. 186 (SY) - dům usedlosti se světnicí a komorami dendrochronologicky datovanými 1672 * 149 - 150 - stavebně historický vývoj: půdorys přízemí a patra * 151 - přední štítové průčelí * 152 - dvorní vstupní průčelí * 153 - pohled od vstupu síně na stěnu s portály komor

149-50 / 151 / 152
// 153

Čistá u Litomyšle čp. 186 (SY) - * 153 - roubené nároží světnice * 154 - točnicové dveře horní komory * 155 - vstup ze síně do dolní spižní komory * 156 - kamenné zdivo s hliněnou omítkou na zadním průčelí * 158 - 159 -160 - detaily koruny zdiva s tesařskými zarážkami

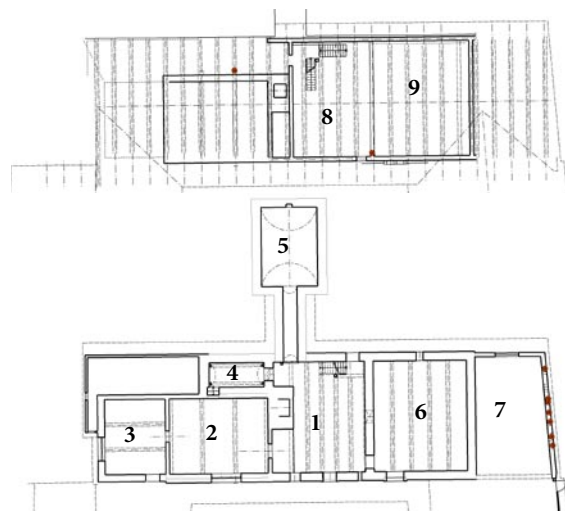

154/155/156
157/158/159/160

- 1 - dolní síň *
- 2 - světnice *
- 3 - světnička *
- 4 - polosklep *
- 5 - sklep *
- 6 - chlév *
- 7 - kolna *
- 8 - bývalá horní síň *
- 9 - bývalé horní komory

Čistá u Litomyšle čp. 33 (SY) - dům usedlosti dendrochronologicky datovaný 1702 * **160** - blok světnice vystupující do sníženého patra * **161** - 2 půdorysy * **163** - síň * **164** - **166** - kolna s výplní z druhotně použitých stěnových trámů roubeného patra * **165** - přední štítové průčelí * **167** - dvorní vstupní průčelí

160/161-2
163/164-5/166-7

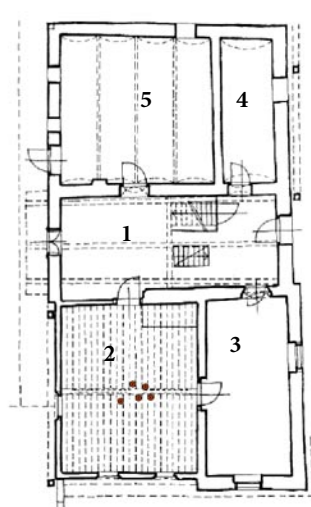
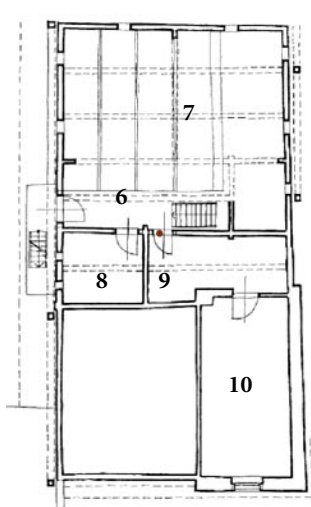

Čistá u Litomyšle čp. 97 (SY) - podjezdná sýpka usedlosti dendrochronologicky datovaná 1709 *
 168 - pohled z cesty * 169 - sedlový portál zadní komory * 171 - vložená příčka mezi komorami
 * 172 - 173 - točnicové dveře komor

168 / 169 / 170
 171 / 172 / 173

1 - dolní síň * 2 - světnice
 * 3 - světnička s kuchyní *
 4 - spížní komora * 5 - chlév
 * 6 - horní síň * 7 - bývalé
 zadní horní komory * 8-
 9 - přední horní komory *
 10 - horní světnička

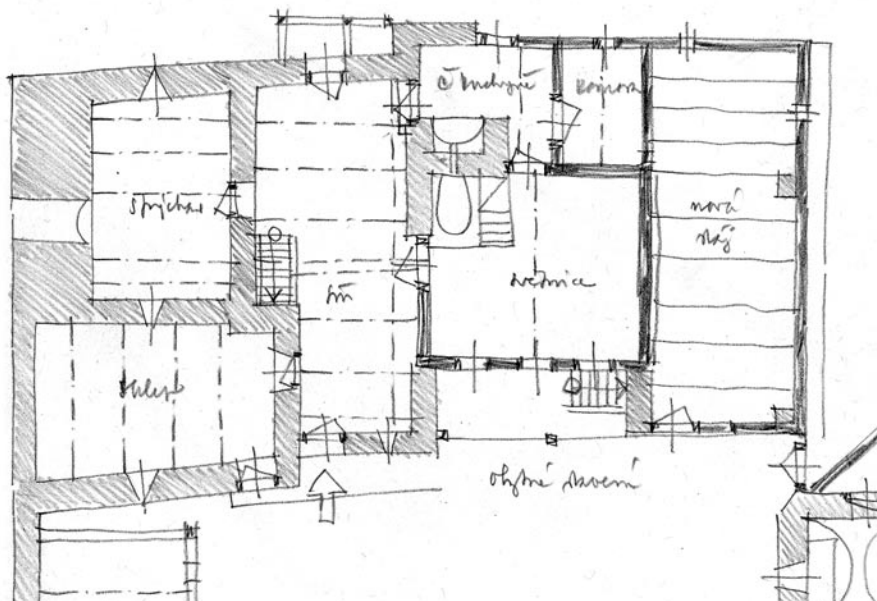

Tisová čp. 48 (UO) - dům usedlosti dendrochronologicky datovaný 1764 * 174 - 5 - půdorys přízemí a patra * 175 - horní síň * 176 - světnice * 177 - točnicové dveře přední horní komory * 178 - zbytky zadních horních komor * 179 - 181 - zadní podélné, přední štitové a dvorní vstupní průčelí

174/175-6/177/8
 179 / 180 / 181

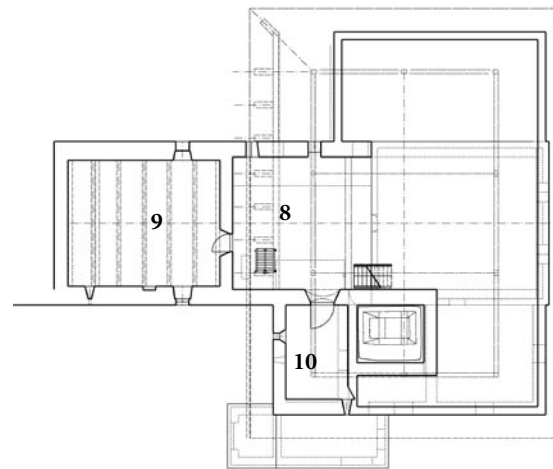

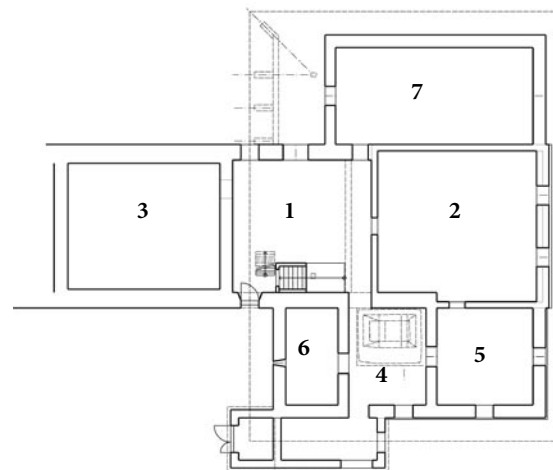
Čistá u Litomyšle čp. 12 (SY) - zaniklý dům usedlosti s roubenou obytnou místností v kožichu s náběhy na valenou klenbu a kamennými sedlovými portály komor * 182 / 185 - půdorys (kresba V.Menc) * 183 / 186 - pohled na dvorní průčelí domu * 184 - pohled na rubovou stranu domu

182 / 183
184 / 185 / 186

1 - dolní síň * 2 - obytná místnost *
 3 - chlév * 4 - bývalá černá kuchyně
 * 5 - světnička * 6 - spíží komora
 * 7 - připojená komora * 8 - horní
 síň * 9 - horní komora - 10 - malá
 horní komora

Benátky čp. 68 (SY) - dům usedlosti s jádrem s archaickou obytnou místností začleněným do přestavby z konce 18. století (krov 1792) * 187 - pohled ke vstupu * 188 - rizalit obytné místnosti * 189 - 190 - půdorysy * 191 - blok obytné místnosti z horní síně * 192 - vložení krovu mansard. střechy do horní síně

187/188/189-190
 191/192

Litomyšlsko - Vysokomýtsko

soupis stávajících archit. a urbanist. hodnot, dokumentace a pramenů, presentace formou GIS

grantový projekt SOVAMM / MK ČR 1999 - 2002

✱

řešitelé: ing. arch. Zuzana Syrová, ing. arch. Jiří Syrový, doc. ing. arch. Jiří Škabrada, CSc,
spolupráce: PhDr. Martin Ebel (archivní rešerše), ing. Josef Kyncl (dendrochronologie)

